

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 április 22, hétfő

Ürednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 111. szám

Amerika sem európai, sem ázsiai háboruban nem vesz részt

Japán nem akarja megzavarni a Csendes Óceán békéjét Franciaország hajlandó barátságos eszmecserét folytatni Rómával - A németek elsüllyesztettek egy angol cirkálót - Kemény háboru lesz

Norvégiában mindkét fél előkészül a nagy összecsapásra

Párisból jelentik: Reynaud miniszterelnök a szenátus külügyi bizottságában beszámolt a kormány külpolitikájáról. Utalt azokra a körülményekre, amelyek között a szövetségesek katonai és tengeri hadműveleteiket Skandináviában folytatják és áttekintést adott Franciaországnak az egyes államokhoz való viszonyáról. A szövetséges hatalmak — mondotta — szoros és hű együttműködésben Törökországgal, Délkelet Európában a béke fenntartását és valamennyi balkáni állam függetlenségét biztosító politikát folytatnak. Reynaud ezután az Olaszországgal való kapcsolatokról beszélt. Emlékeztetett arra, hogy Franciaország még tavaly szeptember 1-e előtt, de azután is közölte az olasz kormánnyal, hogy Páris hajlandó barátságos eszmecseré alapján összeköttetést találni Rómával. Ily módon azután rendezni tudnák a két ország között függőben levő kérdéseket.

Bár ezek a közlések mindeddig válasz nélkül maradtak, ez semmit sem változtat a francia kormány álláspontján. A továbbiakban Reynaud rámutatott arra, hogy hasonló szellemben történtek erőfeszítések a francia-spanyol viszony megjavítása érdekében is. Végül kijelentette, hogy szilárdan hisz a szabad népek győzelmében.

NEMZETI SEGÉLYHÉT FRANCIAORSZÁGBAN

Párisból jelenti a Havas-iroda: Reynaud miniszterelnök szombat este rádióbeszédet mondott a nemzeti segély-hét érdekében. Utalt arra, hogy már a világháboru idején is rendeztek ilyen hetet, amelyet annakidején Poincaré »a jótékony csodájának« nevezett. A volt frontharcosoktól az iskolás gyermekekig minden francia köteles tehetségéhez mérten kivenni részét ebből az akcióból. A színházak és mozik is felajánlották bevételük egy részét, a munkások egy órát dolgoznak a nemzeti segélyakció javára és a templomokban is gyűjtéseket rendeznek majd.

HITLER SZÜLETÉSNAJJA

Berlinből jelentik: A német távirati iroda közli, hogy Hitler kancellár születésnapjáról ebben az esztendőben is számos külföldi államfő és kormányfő emlékezett meg. A német kancellár üdvözlő táviratot kapott öfensége Pávle régenshercegtől, Horthy kormányzótól, Mandzsukuo császártól, a belga királytól, a dán királytól, Vilma holland királynőtől, a román királytól, Sziam császártól, Franco spanyol államfőtől és a cseh-morva védnökség elnökétől. Ugyancsak táviratban fejezte ki szerencsekívánatait Ferdinánd volt bolgár király és számos vezető külföldi személyiség. Hitler kancellár köszönőtáviratokban válaszolt a szerencsekívánatokra. A Berlinben működő külföldi diplomaták a kancellár elnöki irodájában kitett látogatókönyvbe személyesen írták be nevüket.

HARCOK A NÉMET-FRANCIA HATÁRVIDEKEN

A német távirati iroda közli, hogy a német-francia határvidéken nagy légi harcok voltak. A vadászpilóták és a légharító tüzérsg részben német, részben francia terület felett 4 francia repülőgépet lelőtt. A németek egy vadászgépet veszítettek.

Párisból jelentik: A szombat es-

te kiadott francia hadijelentés így hangzik:

Az éjszaka több rajtaütést visszavertünk. A francia és német tüzérsg között a Moseltől a Rajnáig terjedő arcvonalon a nap folyamán az előző napokhoz viszonyítva, élénkebb és gyakoribb tüzharc volt. A légi ütközetek során francia föld felett egy ellenséges vadász- és egy felderítőgépet lelőttünk, más ellenséges gépeket pedig az angol légi haderő lőtt le. Egyik vadászgépünk állásaink között kényszerleszállást végzett.

A HÁBORU IGEN KEMÉNY LESZ

Londonból jelenti a Stefani-iroda: Stanley angol hadügyminiszter szombat este rádióbeszédet mondott. Kijelentette, hogy ez a háboru igen kemény lesz, Angliának azonban feltétlenül meg kell nyernie, mert a civilizáció nem élne túl a szövetségesek vereségét.

NÉMET REPÜLŐTAMADÁS AZ ANGOL PARTOK ELLEN

Londonból jelenti az Avala: A Havas-iroda közlése szerint szombat este tíz óra után német repülőgépek támadást intéztek a délkeleti angol partok ellen. Angol részről borzaimas légharító tüzzel válaszoltak.

Elsüllyesztett angol cirkáló

Berlinből jelentik: Most vált ismeretessé, hogy szombat délután egy ellenséges cirkálót legnehezebb kaliberű bomba talált el és a hajó azonnal elsüllyedt. Egy 15.000 tonnás csapatszállító hajó bombatalálat következtében kigyulladt, úgyhogy a hajó elvesztésével számolnak.

A német távirati iroda jelentése szerint német vadászpilóták a Romster-fjordban, Trondhjemtől 200 kilométerre délnyugatra nagy sikert értek el az angolok partraszállási kísérletének elhárításakor.

NYUGALOM A MEGSZÁLLT TERÜLETEKEN

A német távirati iroda narviki jelentése szerint a németek által megszállt területen szombaton nyugalom volt. Az angolok nem kíséreltek meg partraszállást. A beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy a német hadsereg itt működő részeinek igen

nagy hasznára volt a terepgyakorlatokban való jó kiképzés. Bár a Narvik körül harcoló német csapatok egyik osztaga néhány nappal ezelőtt győzelmes ütközetet vívott és részben szétszórta, illetve elfogott egy norvég osztagot, a Narvik körül harcoló német csapatoknak eddig sem volt több veszteségük, mint egy

halott, két eltűnt és 13 sebesült.

A svéd távirati iroda közlése szerint a német csapatok Kongswingerből előrenyomultak.

A NÉMETEK ÜLDÖZIK A NORVÉG CSAPATOKAT

Mint a német távirati iroda jelenti, a trondhemi szakaszon levő német csapatok számára sikerült a tervbeveti utánpótlást és megerősítéseket odaszállítani. A Trondhjemtől távolabbra eső vidéken a szétvert norvég különítmények óvatosan elkerülik a harcot. Az Oslótól északra folyó hadműveletet mindinkább az üldözés jellegét öltik. A német csapatok utjába több akadályt gördítenek a rendkívül hegyes vidék terepnehézségei, mint maguk a norvégok. Az élen levő csapatok már április 18-án hegyi tüzérsgét kértek. Oslóban már több üteget tettek partra és ezeket nyomban utnak indították az arcvonal felé.

A NÉMET-DÁN ÁRUFORGALOM

Kopenhágából jelenti a német távirati iroda: A német és a dán kormány megbízottak szokásos negyedévi megbeszélését az utóbbi napokban tartották meg Kopenhágában. A tárgyalások során megegyezésre jutottak a második negyedév áruforgalmának alapelveiről. A tárgyalásokat néhány nap múlva Berlinben folytatják.

ANGOL HADIJELENTÉSEK

Londonból jelentik: Az angol hadügyminisztérium közlése szerint a norvégiai hadműveletet tervszerűen tovább folynak. A francia csapatok Norvégiában partraszálltak. A szövetséges haderők néhány előnyös állást foglaltak el.

Mint az angol tengernagyi hivatal jelenti, az elmúlt két nap során német repülők sorozatos támadásokat intéztek brit hajóegységek és szállítóhajók ellen. Az angol vadászgépek három német repülőgépet lelőttek. A brit tengeralattjárók a német csapatszállító hajók ellen intézett támadás során két német gőzöst megtorpedóztak.

A norvégek még tartják Heger erődjét

Stockholmból jelenti az Avala: A norvég határról Stockholmba érkezett jelentések szerint Heger erődje még a norvégek kezén van. A németek két ízben intéztek támadást az erőd ellen, de visszaverték őket. Az erődöt mindössze száz ember védi. A háboru elején csak egy altiszt tartózkodott az erődítményben, mint ő.

A SZÖVETSÉGESEK NARVIKOT BOMBÁZTAK

A német távirati iroda jelentése szerint a Narvik környékén harcbevetett német válogatott hegyi csapatok 8000 puska és 315 géppuskát zsákmányoltak. A németek vesztesége igen csekély volt. Narvik városa változatlanul a németek kezén van. Az ellenséges tengeri haderők üzeleése szombaton nagy rombolást vitt végbe a városban.

A Stefani-iroda amsterdami tudósítója szerint a szövetségesek délnorvégiai hadműveleteit a francia vezérkar, az északnorvégiai hadműveleteket pedig az angol hadügyminiszter, a tengernagy hivatal és a norvég parancsnokság együtt irányítja. Ugyancsak a Stefani-iroda közli, hogy az angol lapok terjedelmét vasárnapról kezdve a papírhiány miatt egyharmaddal csökkentették.

A NÉMETEK VÉDELMI ÁLLÁSOKAT ÉPITENEK

Stockholmból jelenti az Avala: Ideérkezett jelentések szerint Ordala közelében, Trondhjemtől délnyugatra, a német csapatok védelmi állásokat építenek. Göteborgi jelentések szerint szombaton a délnyugati svéd partok közelében borzalmas robbanást hallottak. Röviddel utána a tenger felszínén láng és füst volt látható. A robbanás előtt a tengernek ezen a részén mintegy 20 hajót figyeltek meg, köztük hadihajókat is. Azt hiszik, hogy dél felé tartó német hajókról volt szó.

Hir szerint az Oslótól északkeleti irányban előnyomult német csapatok szombaton elkeseredett harc után elfoglalták Elverumot. Ugyanez a jelentés közli, hogy a németek Hamar városát is elfoglalták.

ROOSEVELT A DEMAGÓGIA ELLEN

Warm Springsből jelenti: Roosevelt elnök Warm Springsben mondott beszédében elítélően nyilatkozott a köztársasági párt demagóg hadjáratairól. Hangsúlyozta, hogy hamisak a köztársasági jelölteknek azok az állításai, mintha ő az Egyesült Államokat háborúba akarná sodorni. Kijelentette, hogy külpolitikai kérdéseket nem érint, de hangsúlyozta, hogy az amerikai kormány sem európai, sem pedig ázsiai háborúban nem kíván részt venni. Az Egyesült Államok azonban részt óhajt venni a háboru utáni rend kialakításában.

Az elnök ezután ismét a belpolitikára tért át és rámutatott arra, hogy a demokrata pártnak a köztársaságiak legyőzésére két jelöltet kellene állítani, akiknek programja a szabadelvűség és a haladás eszméje lenni.

JAPÁN NEM KIVÁNJA MEGTÁMADNI HOLLAND-INDIÁT

Washingtonból jelenti: Horinucsi japán nagykövet Hull külügy-

Dr. Markovics Laza:

A jugoszláv-magyar közeledés napról-napra gyorsabbá válik

Budapestről jelenti: Dr. Markovics Laza jugoszláv igazságügyminiszter Budapestre való elutazása előtt nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának.

— Örömmel tapasztaltam — mondotta —, hogy Budapesten teljes megértéssel fogadták eszméimet, amelyek a Magyarország és Jugoszlávia közti baráti kapcsolatok fontosságát, a nemzetközi jogon alapuló közösség új alapjainak és új formáinak feltétlen szükségességét hangsúlyozták. Az állami tevékenységnek rendezett jogrendszerbe való bekapcsolása nemcsak az egyes államok belső életében, hanem az állam és népek egymás közti viszonyában is fontos. Örömmel állapítom meg, hogy a Jugoszlávia és Magyarország közti általános légkör az utóbbi időben oly barátságosan és megértő módon alakult. Közeledésünk utja napról-napra gyorsabbá és biztosabbá válik. Kétségtelen, hogy ez a közeledés a dunamenti és balkáni politika általános irányelveiről vallott nézeteink azonosságának következménye. Mindehhez járul a két nép jellemének és érzelmeinek kölcsönös tiszteletbentartása.

— A mai válságos időben az Európa e részében élő valamennyi nép és állam jövője belátásunktól, valamint a kölcsönös viszonyunktól

és magatartásunkat befolyásoló tényezők helyes megítélésétől függ. Amit Budapesten láttam és hallottam, annak alapján megállapíthatom, hogy megteremtettük a lehetőségét annak az együttműködésnek, amelyet valamennyi dunai állam szolidaritása alapján kifejthetünk. A cél feltétlenül diésreteres és egész Európa számára példamutató, hiszen arról van szó, hogy a külön érdekek fölé emelkedve, megtalálják a békés együttműködés szélesebb és bensőségesebb formáját. Ez pedig valamennyi népnek és államnak csak javára válhat.

Dr. Markovics Laza nyilatkozata végén ismételtén rámutatott arra, hogy a maga részéről is meggyőződéses híve az előbb említett politikának és azzal az örömteljes tudattal utazik haza, hogy budapesti látogatása is ezt a magas célt szolgálta.

DR. MARKOVICS LÁZAR IGAZSÁGÜGYMINISZTER VISSZAÉRKEZETT

Dr. Markovics Lázár igazságügyminiszter Budapestre jövet szombaton este 10 órakor érkezett meg Beogradba. A pályaudvaron az igazságügyminisztérium vezető tisztviselői és számos barátja jelent meg fogadtatására.

Olaszország és a háboru

Nem látszik kizártnak Olaszország magatartásának megváltoztatása — Virginio Gayda a háboru eshetőségeit latolgatja

A dunamenti és balkáni helyzet nyugodtabb

A beogradí »Politika« római munkatársa lapja vasárnap reggeli számában érdekes helyzetképet ad Olaszországról. A tudósító különböző körülményekből arra a megállapításra jut, hogy Olaszországban semmilyen olyan biztos jel nincsen, amiből arra lehetne következtetni, hogy rövidesen szintén beavatkozna a háborúba. Ha azonban nincsenek is olyan jelek, amelyek Olaszországnak a háborúba való hamaros beavatkozását bizonyítanák, az utóbbi tíz nap alatt mégis olyan légkör alakult ki Romában, hogy nem látszik kizártnak az a lehetőség, hogy Olaszország megváltoztatja eddigi magatartását. Sőt azt lehet mondani, hogy mind inkább megerősödik az a nézet, hogy Olaszország egy nap mégis beavatkozik a fegyveres összeütközésbe. Nem jelenték-

telen ezzel kapcsolatosan a »Relazione Internazionale« című tekintélyes politikai folyóirat legutóbbi számának az a cikke, amelyben azt írja, hogy Olaszország mégis kijátssza majd lapját és hogy Európában erőszakkal kell felelni az erőszak politikájára. A politikai lap még azt is írja, hogy ez »az egészséges politikai felfogás«.

A bizonytalan érzés azért olyan nagy, mert azt, hogy mit akar Olaszország, csak sejteni lehet, mert tudni csak egy ember tudja, és ez: Mussolini. Epen ezért Olaszország jelszava ma a következő: halgatni és dolgozni. Feltűnő, hogy az utóbbi időben mennyit ír ismét a római sajtó az olasz-német együttműködésről. Ezt különben az olasz katonai küldöttség németországi és a német katonai küldöttség olaszországi tartózkoi-

miniszterrel tartott egyórás megbeszélése után az újságírók előtt kijelentette, hogy megbeszélése a csendes-óceáni általános helyzet körül forgott. A nagykövet véleménye szerint Japán és az Egyesült Államok álláspontja a csendes-óceáni statuskvó és a béke fenntartása kérdésében fedi egymást. Hangsúlyozta, hogy Arita japán külügyminiszter nyilatkozatában semmi olyan ki-

tétel nem szerepelt, mintha Japánnak szándékában állna védelmébe venni Holland-Indiát.

A nagykövet kijelentette, hogy országa elismerte a többi csendes-óceáni állam érdekeit és megelégedéssel fogadta a holland kormányt az a nyilatkozatát, amelyben a holland kormány állást foglalt a holland-indiai szigetek ügyében történő mindenfajta beavatkozás ellen.

dásával is összefüggésbe hozzák. Ugyancsak feltűntek azok a megleghangu cikkek, amelyekben az olasz sajtó Hitler születésnapjáról emlékezett meg.

Feltűnést keltett Virginio Gayda vezércikke, amely a Giornale d'Italia vasárnapi számában jelent meg. Cikkében Gayda azt írja, hogy Olaszországnak csak egy útja van és ez a Földközi tenger és épen ezen Franciaország és Anglia uralkodnak. Epen ezért revízió nélkül nem lehet békéről és biztonságról beszélni. Olaszországnak nagy tengerpartja van, amely állandóan ki van szolgáltatva az angol és francia előretörés erejének. Ezek az okok azok, amelyek miatt a Földközi tenger kérdése nyílt Olaszország szempontjából, mert ez Olaszország biztonságának és szabadságának életkérdése.

Ugyanakkor azonban visszautasítja Gayda azokat az angol és francia illuziókat, amelyek szerint Olaszország nagy veszélyben van. Igaz ugyan, hogy az angol-francia flotta fölényben van az olaszszal szemben, de a mai háborúban a tengeralattjáróknak és repülőgépeknek nagy szerepük van, ezekkel meg bőven rendelkezik Olaszország. Gayda azt írja, hogy Olaszország a Földközi tenger mellékén született, ahova Franciaország és Anglia csak később jutottak el és Földközi tengeri fölényük ma már elvesztette jelentőségét. Gayda a Földközi tengeri becsületes együttműködés szükségességét hangoztatja, mert ez az összes államok érdeke. A Földközi tenger szabadsága és biztonsága az összes államoknak nagyoknak és kicsinyeknek egyaránt érdeke.

A DUNAVIDEKI ÉS BALKÁNI ÁLLAMOK BÉKÉJE

A dunai hajózás biztosítása érdekében tett intézkedések, amelyeket Magyarország, Jugoszlávia, Románia és Bulgária egyaránt foganatosítottak, valamint a délkeleti államokra kiterjedő propaganda megszüntetése nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy nyugodtabban ítéljék meg a hadviselő és semleges államokban egyaránt a délkeleteurópai helyzetet.

NYUGALOM DÉLKELET-EURÓPÁBAN

Budapestre jelenti az Avala: A kormányhoz közelálló Esti Újság megállapítja, hogy Délkeleteurópában megbékélés és nyugalom van, ami főleg Olaszország tevékenységének köszönhető.

A felhőszakadás nagy árvizet okozott Amerikában

Newyorkból jelenti: Az Ohio völgyének Pittsburgtól Cincinnatiig terjedő szakaszán felhőszakadások következtében óriási területeket árvíz öntött el. Sok község viz alá került, más községeket az ár elzárt a külvilágtól. Sok ezer lakóházat kellett kiüríteni. Az anyagi kár nagyságát még nem állapították meg.

Német orvosok harca az élelmiszer-szimulánsok ellen

A berlini Orvoskamara vezetőjének érdekes előadása a „belső front” új jelenségeiről

(Berlin, április.) Rendkívül érdekes előadást tartott dr. Löllke, a berlini Orvoskamara és a nemzeti szocialista pártközi népegészségügyi hivatal vezetője a „Haus der deutschen Presse” hallgatóság előtt. A berlini német Sajtópályában elhangzott előadás a „belső front”, főleg az élelmiszeri hadszíntér aktuális jelenségeivel foglalkozott s rámutatott arra, hogy a szimulánsok, csakugy mint az elmúlt világháborúban,

most is jelentkeznek.

Az előadó — mint ezt a német sajtóközlemények részletesen közlik — elsősorban a német „élelmiszeri hadszíntér” szimulánsaival, a „Zusatzkandidátokkal” foglalkozott.

A „ZUSATZKANDIDÁTOK” FORTÉLYAI

Az élelmiszerjegy-rendszerrel szülő törvény és rendelkezések értelmében a betegek és lábadozók tudvalevően orvosi előírás és véleményezés alapján pót-élelmiszeradagot kaphatnak Németországban. Ez a körülmény számos kényeskedő polgárt arra indít — mondotta dr. Löllke, — hogy orvosa útján különböző pót-élelmiszeradagokhoz jusson s így kivételes helyzetet biztosítson magának.

Az orvoskamara és a nemzeti szocialista népegészségügyi hivatal vezetője a Zusatzkandidátoknak ezt a hiábavaló makacs törekvését több mulatságos esettel is illusztrálta.

Löllke dr. — a német sajtóközlemények szerint — elmondotta, hogy például egy 99 kilós férfin vakbélműtétet hajtottak végre s mikor az illető már teljesen felgyógyult, megjelent orvosánál s a következő kérést adta elő:

— Kedves doktor ur, úgy érzem hogy néhány font vaját és más élelmiszert kellene nekem előírnia.

különben aligha állok talpra...

— Ezzel szemben — folytatta a berlini Orvoskamara nagynevű vezetője — a ravasz páciens ekkor valóban már anyyira „talpon állt” hogy öröm volt ránézni, hiszen a könnyű vakbélműtét egy fontot sem olvasztott le tekintélyes súlyából.

AKI KAVET KÉR ORVOSSÁGNAK

Akadott olyan páciens is, aki arra való hivatkozással kért élelmiszerpótadagot, hogy — 1924-ben operálták meg.

— Egy 54 éves gazdag magánzó azzal jelentkezett orvosánál — folytatta az előadó —, hogy vizsgálja meg, mert úgy érzi: gondolkodó és emlékezőtehetsége kihagy és jobb élelmiszere lenne szüksége. Négy-öt font húst, 14 tojást és hét liter tejet kért mint „betegadag”-ot, mondván, hogy ezzel talán javíthatna egészségi állapotán és

megszűnne gyötrő betegsége. — Az orvos persze kidobta — folytatta az előadó —, mert hi-

szén valójában semmi baja nem volt a magánzónak, aki ugyilátszik unalmában állandóan élelmiszerekről gondolkodott.

Dr. Löllke előadása szerint a legtöbb ilyen „Zusatzkandidát” régi betegségeire hivatkozik, nem egyszer reumapanaszaival fordult orvosához, csak hogy az előírtnál több vajhoz, tojáshoz jusson. Előfordult az is, hogy egyesek állítólagos betegségük orvosságát a babkávén vélték fölfedezni, holott ez tudvalevően nem is táp-

szer, hanem kifejezetten élvezeti cikk.

— Ha csakugyan megállapítják, hogy a páciens szervezetének koffeinre van szüksége — folytatta az előadó —, akkor egyszerűen befecskendezik a koffeint s így tömény kávét kap élvezet nélkül.

— Különböznél — végezte az orvoskamara elnök érdekes előadását —

a szimulánsok minden fortélyára hiábavaló.

A német orvosokat nem lehet megtéveszteni és befolyásolni s csak azoknak irnak elő pót-élelmiszeradagot, akik erre valóban rászorulnak. A komoly beteg megkap mindent, amit egészsége helyreállítása a lelkiismeretes orvosi vizsgálat alapján megkíván.

Fegyverkezni és dolgozni - legyen Olaszország jelszava - mondotta Mussolini

Rómából jelentik: Tegnap a hagyományos külsőségek között ülték meg Róma alapításának ünnepét, ami egyúttal a munka ünnepe is Olaszországban. A Colosseumban tartott nagy ünnepségen kívül a Venezia-palotában is volt ünnepség. Itt Mussolinij a munka rok-

kantjait fogadta és érdemrendeket osztott ki közöttük. A munka rokantjaihoz intézett beszéde során kijelentette, hogy Olaszország jelszava a mai körülmények között a következő kell, hogy legyen: Fegyverkezni és dolgozni.

A németek elfoglalták Elverumot - közli a francia hivatalos jelentés

A németek több angol hadihajót elsüllyesztettek — Tervszerűen folyik Norvégiában a jól felszerelt német hadosztályok előnyomulása

Berlinből jelentik a német távirati iroda: Vasárnap délután a következő német harctéri jelentést adták ki:

Tegnap délután Narvik előtt ellenséges tengeri erők céltalanul bombázták a várost és kikötőt, de partraszállást nem kíséreltek meg.

Bergen és Stavanger környékén nem történt semmi.

Egy német osztag Hamaron keresztül onnan ötven kilométerre északra nyomult előre.

A német tengeri haderő Hardanger fjordban néhány kisebb norvég hajóegységet elsüllyesztett és egy parti ütveget elnémított.

Az angliai Shetland szigetektől északra felre egy német tenger-alattjáró elsüllyesztett egy volt lengyel rombolót.

Pénteken német repülőgépek bombatalálatai egy nehéz cirkálót, egy könnyű cirkálót és négy szállító hajót értek.

Megismétli a jelentés, hogy német repülőbombák egy nehéz cirkálót elsüllyesztettek, egy másikat lángba borítottak, úgy, hogy azt zátonyra vezették, ahol elsüllyedt, ezenkívül egy 15.000 tonnás szállítóhajót is elsüllyesztettek a német repülőbombái.

A nyugati harctéren nem történt lényeges esemény. Saarland-területen délnyugatra a németek megsemmisítettek egy ellenséges járőrt, anélkül, hogy maguk

vesztésüket szenvedték volna.

A légi tevékenység folyamán öt ellenséges gépet lelőttek, míg saját veszteségük egy gép volt.

TOVÁBB FOLYIK A FRANCIA ÉS ANGOL CSAPATOK PARTRASZÁLLÁSA

Havas-ügnökség jelentése szerint a francia és angol csapatok partraszállítása Norvégiában tovább folyik. Délnorvégiában francia, Északnorvégiában pedig angol és norvég parancsnokság alatt állanak a szövetséges csapatok. Narviknál a helyzet változatlan — állapítja meg a francia jelentés, míg a trondheimi helyzetről nem nyilatkozik.

Délnorvégiában a norvég csapatok új állásokba vonulnak vissza. Majdnem biztos, hogy a német csapatok már elfoglalták Elverumot — közli a francia hivatalos jelentés.

A németek ezen a részen két különösen felszerelt, teljes hadosztályal nyomulnak előre, míg a norvégeknek csak rosszul felszerelt és szétszórt csapataik vannak. A németek itt kijutottak a könnyen járható sík területre, míg a norvégek a hegyekben vannak.

Az angol repülők tegnap bombázták a német kézen levő norvég repülőtereket.

A norvég hivatalos jelentés szerint a norvégiek érintkezésbe kerültek a német csapatokkal. A németek tegnap Osent bombázták — közli a norvég hivatalos jelentés.

Davidovics Lyuba emlékezete

Tegnap délelőtt Noviszádon Davidovics Lyuba emlékülést tartottak. Dr. Szimeonovics-Csokics karlovcei ügyvéd megnyitó beszéde után Groll Milán, a demokratapárt elnöke, majd dr. Milutinovics, a Matica főtitkára beszéltek Davidovics Lyubáról.

Zavargások Rangoonban

A Reuter-iroda rangooni jelentése szerint a muzulmán lakosság körében a próféta ünnepének előestéjén nagy nyugtalanság tört ki. Az uccai verekedés során hat személyt halálos törzsűrésök értek és huszan megsebesültek. A katonaság é a rendőrség helyreállította a rendet.

Zagrebban 50.000 tagja van a polgári védelemnek

Zagrebban az utóbbi időben rendszeres tanfolyamokat rendeznek a polgári lakosságnak háboru esetre szolgáló védelmi kiképzésre. A tanfolyamokon a polgári védelem felügyelői és tagjai részére tartanak előadásokat. Az így képzett személyeknek kell majd kelendő utbaigazításokat adni háboru esetén a polgári lakosság többi tagjainak, hogyan védekezzenek a légi támadások ellen.

Zagrebban 15.000 polgári felügyelő van,

míg a polgári védelem tagjainak száma körülbelül 50.000. Mind ezeknek részt kell venniük a tanfolyamokon, amelyek több hónapig tartanak.

A dunabánsági községi nyugdíjasok közgyűlése

A dunabánsági községi nyugdíjasok egyesülete Tutorov Miladin elnöke mellett tegnap délelőtt közgyűlést tartottak. Az elnöklő Tutorov Miladin köszönetét fejezte ki Radivojevics Jován bánnak, mert az ő elhatározása következtében felémelték a községi nyugdíjasok járadékait. A közgyűlés ezután megválasztotta új vezetőségét, amelynek élén ismét Tutorov Miladin elnök áll.

Német-olasz katonai tanácskozások

Berlinből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Németország és Olaszország kölcsönösen katonai küldöttséget indított Rómába, illetve Berlinbe. A küldöttség tagjai katonai szakértők és technikusok, akik különböző műszaki jelentőségű kérdéseket és fegyverszállítási kérdéseket tanulmányoznak majd.

Az iskolán kívüli népnevelés, minden egyesület első kötelessége.

Az árterület vizének levezetését a város vette át a bánságtól

A mélyen fekvő területekről csak hetek múlva ünnik el a víz

A Duna vize százzszámra döntötte össze a házakat a noviszádi Adamovics-telepen, most pedig a felgyülemlett talajvíz veszélyezteti a még megmaradt házakat. A mélyebb területeken visszamaradt víz viszont a szőlőket és gyümölcsfákat teszi tönkre. Hogy még teljesebb legyen a pusztulás a telepen,

a házak után a telepiek kis gazdasága is elpusztul.

Naponta jönnek szerkesztőségünkbe panaszkodni az emberek, hogy a visszamaradt víz mindenüket elpusztítja és kérnek bennünket, hassunk oda, hogy a vizet minél előbb kiszivattyúzzák, különösen a mélyebb fekvésű területekről. A Reggeli Újság munkatársára ezért a városi műszaki hivatalhoz fordult felvilágosításért főleg arra vonatkozóan, hogyan vezetik le a visszamaradt vizet? A műszaki ügyosztályon a következő felvilágosítást kaptuk:

— Tegnapig a bánság műszaki osztálya vezette le a vizet, ma pedig nekünk adták át az árterület vizének levezetését. A bánság már eddig is több vízlevezető csatornát készített és a magasabban fekvő helyekről már sok vizet le-

vezettek. Ezt a munkát mi folytatjuk és bizonyosra vehető, hogy a magasabb területeken levő víz rövidesen teljesen eltűnik.

Sokkal súlyosabb a helyzet a mélyebb területeken. Itt sok víz gyűjt össze, amely semilyen irányban nem tud lefolyni, mivel a magasabb részek teljesen körülzárják. Innen a vizet csak szivattyúzással lehet majd elvezetni, ez pedig

hosszabb ideig, esetleg hetekig eltart.

A műszaki hivatal a maga részéről mindent megtesz, amit csak tehet, de a rendelkezésre álló eszközök segítségével nem lehet oly gyorsan elvezetni a vizet, amint azt az érdekeltek szeretnék.

A fenti nyilatkozat tehát nem nagyon megnyugtató azokra, akiknek telepe mélyebb helyen fekszik, mert innen csak hetek múlva lehet az egész vizet elvezetni, addig pedig elpusztulnak az ott levő szőlők és gyümölcsfák. Így ezek az árvízkárosultak nemcsak házaikat veszítették el, hanem néhány évig nem is teremhet majd sem szőlő, sem gyümölcs telepükön, amíg új fákat nem ültetnek s ezek termőképessé nem válnak.

Tízezer lélek megmentéséért

Az Adamovics-telepi árvízkárosultak segélyezésére befolyt adományok:

Tegnap gyűjtésünk	338.915.25	Péter, Nyerges András, Páfy Mátvás,
Longa József Sztarakanizsa	300	Hajnal Mihály, Gombos Istvánné, Al-
Kohajda Mihály Mól-Gunaras	192.50	mási József, Jaksa István, Ludányi
Györi Ilonka	4	Sándor, Biczók Boldizsár, Agoston Fe-
Kelemen Péter	30	renc és Szabó János, 4 dinárt: Ruzsa
Silva Erna Noviszád	20	Ferenc, Palatinus János, Szöke István,
H. Szalay Ilma Csib	20	Vass Mátvás, Kovács Ferenc, Csömöre
Dr. Várady Imre szenátor Pet-	500	Mihály, Egető János, Ball János, Piri
rovgrád		József, Lőrincz Mihály, Süli Mátvás,
Dr. Farkas Gejza dr Várady	200	Kéri István és Ripszó János, 5 dinárt
Imre utján		Lázár István, Süli Pál, Kédi Imre, Ker-
Burza Mátvás Szombor	50	tesz András, Barta Máté, Németh Mi-
BUDISZAVAI POLGARI DALEGYLET		bély, Juhász Ferenc, Hallai Péter, Agó
GYŰJTÉSE:		István, Madarász István, Medve Jo-
Bagi Ferenc 10, Juhász Pál 20, özv.		zsef, Dupák István, özv. Kalmár Mát-
Gombár Istvánné 10, Zsunyi Péter 20,		tyásné, Ruzsa János, Gazsó István,
Czímbal Mihály 10, Somossy Mihály		Köbrecné, Gyögy, Margit István, Süli
10, Milánovics Sándor 20, Czímbal Fe-		Ferenc, Kertész Péter, Simon György,
renc 8, Szkotovics Sándor 10, Lodi Mi-		Móra István, Ruzsa István, Lele Fe-
hály 50, Szabó Tamás 15, Kovács An-		renc, Horváth János, Simon György,
tal 10.		Bozoki István, Múllós István, Margit
Összesen 193.— dinár.		Antal, Márki József, Ludányi József,

LÁZÁR JÓZSEF, CSONTI FERENC, FEHER IMRE és KOTRENCZ IMRE GYŰJTÉSE POTISZKI SV. NIKOLÁN

1 dinárt adtak: Ruzsa János, Süli Ferenc, Lázár József, Agoston József, Schnepf György, Gombos Anna, Hödör Ferenc, N. N. Szögi Mátvás, 1.50 dinárt: Tóth János, 2 dinárt: Takács Antal, Bálint János, Szeles Sándor, Margit István, Agoston Imre, Süli János, Margit János, Mészáros Illés, Kovács Ferenc, Lázár Károly, Lázár Miklós, Sütő Ferenc, Ludányi József, Schnepf András, Gombos Imre, Margit István, Rekecki István, Gligor János, Rekecki József, Schnepf Ferenc, Márki György, Krizsán Pál, Juhász János, Varga Pál, özv. Margit Istvánné, Oláh Pál, Boezán János, Süli István, Szabácsi József, Pintér Pál, Sziveri Kálmán, Márki Sándor, Kertész Illés, Lenner Péter, Kiss Mihály és Sütő Vilmos, 2.50 dinárt: Id. Páfi István, 3 dinárt: Agoston Dénes, Süli László, Sütő István, Juhász Ferenc, Jaksa József, Vastag Ferenc, Hegyi

Péter, Nyerges András, Páfy Mátvás, Hajnal Mihály, Gombos Istvánné, Almási József, Jaksa István, Ludányi Sándor, Biczók Boldizsár, Agoston Ferenc és Szabó János, 4 dinárt: Ruzsa Ferenc, Palatinus János, Szöke István, Vass Mátvás, Kovács Ferenc, Csömöre Mihály, Egető János, Ball János, Piri József, Lőrincz Mihály, Süli Mátvás, Kéri István és Ripszó János, 5 dinárt Lázár István, Süli Pál, Kédi Imre, Kertész András, Barta Máté, Németh Mihály, Juhász Ferenc, Hallai Péter, Agó István, Madarász István, Medve József, Dupák István, özv. Kalmár Mátvásné, Ruzsa János, Gazsó István, Köbrecné, Gyögy, Margit István, Süli Ferenc, Kertész Péter, Simon György, Móra István, Ruzsa István, Lele Ferenc, Horváth János, Simon György, Bozoki István, Múllós István, Margit Antal, Márki József, Ludányi József, Margit Sándor, Komócsy András, Kertész János, Szabó István, Kiss István, Király Péter, Mester Mikály, Pálfy Ilés, Virág Miklós, Vicsa Lajos, Fehér Imre, 6 dinárt: Srotyev Teodor, Süli Mihály kertész, Török István és Gulyás János 8 dinárt: Paprikás Péter János, 10 dinárt: Ércs Vince, Sütő Péter, Lázár Tibor, Lázár Antal, Süli István asztalos Csont Antal, Lakatos Antal, Papp Henrik, Agoston József, Gábor Pál, Pintér György, Papp József Süli Géza, Mihályovics János, Kéri Márton, Lakatos András, Kocsis Anna, Juhász Antal, Ruzsa Ferenc, Ruzsa Mátvás, Ruzsa Fülöp, Süli Dénes, Hallai János, Lázár Kálmán, özv. Lázár Mártonné, ifj. Detki Péter Lakatos István, Áringer Antal, Ludányi János, Szemes Mátvás, Juhász József, Margit György, Köbrecné István, Kotrencz Imre és Medve József kömüves, 20 dinárt: Lázár József, Süli Ferenc, Keresztényi Kálmán, Süli Gergely, Csonti Ferenc, Ruzsa János, Miklós János, Süli Imre, Varga Lajos és Dankó Antal, 50 dinárt: Süli János kereskedő, Lázár János és Pólen Béla,

200 dinárt adományozott a Katolikus Kör.

Összesen: 1333.— dinár.

HAJNAL GYULA (TELECSKA) GYŰJTÉSE:

Hajnal Gyula 15, Sipos István 20, Lakatos Jenő 12, Pesti Péter 20, Tóth András 15, Sipos András 10, Bazsó Antal 5, Talpai Ferencné 6, Soós Mihály 5, Horváth Imre 5, Bödő József 5, Balog Antal 10, Bálint József 30, Dóczy Imre 5, Szekeres Ferenc 20, Kiss Sándor 10, Varga József 20, Varga István 20, ifj. Soós András 5, Frank István 10, Dunicz János 20, Reiter József 50, Remer József 20.

Összesen 338.— dinár.

RACZKOV VLADISZLAVNÉ GYŰJTÉSE BEOGRÁDBAN

N. N. 100, Dr. Olvashatlan aláírás 10, X. Y. 3, X. Y. 8, Neverka László 20, Vládóné 50, B. M. 20, L. Jovanovics 5, Andrija Hakep 10, I. H. 40, Samu József 5, Cselár János 5.

Összesen 276.— dinár.

BALOG MIHÁLY (MAJDÁN) GYŰJTÉSE:

Lévai István 10, Szekeres Illés 6, Terhes Viktória 2, Kenderesi András 2, ifj. Soltész Menyhért 2, Zahán József kímérő 10, Bárkányi Mihály 10, Balog Ilonka 2, id. Kása István 10, Lőrök Mária 3, Kenderesi Béla 20, ifj. Balog Antal vendéglős 20, ifj. Balog Janika 20, Gera Pál 4, Juhász Antal 5, Balog Mihály 8.

Összesen 134.— dinár.

ID. PIOKER ANTAL (MAJDÁN) GYŰJTÉSE:

Molnár Ferenc 5, Dóró Jakab 10, Virág Mátvás 5, özv. Fülöpné 5, Igaz Sándor 5, Igaz György 10, Portik Antal 10, Madarász György 3, Szekeres András 4, Agoston Lajos 5, Kasza Judanna 3, Papity Pál 5 Szabó István gépész 10, ifj. Dóró József 5, Virág Márton 10, Madarász István 3, Mészáros Mihály 10, Batyik Adam 1, Kiss János 20, Balog Pál 10, Hudák Mihály 5, Ploker Sándor 5, id. Ploker Antal 10, Ploker Balázs 10.

Összesen 169.— dinár

KOCSIS SANDOR, KOVÁCS, (MAJDÁN) GYŰJTÉSE:

Juhász Pál 5, Papp Imre 5, id. Soltész Menyhért 5, Cukor András 5, Krizsán György 10, Sztoján András 1, Papp Géza 10, Papp Pál bogárné 10, Batyik Péter 2, Fülöp Illés 5, Löcsel Pál 5, Széles János 2, Ábrahám Antal 2, özv. Papp Jánosné 10, id. Török Pál 5, Fülöp Lajos kömüves 5, Kocsis Sándor kovács 20.

Összesen: 107.— dinár.

BIRO BELA GYŰJTÉSE (MAJDÁN):

Török István 3, ifj. Ábrahám Antal 5, Kovács Bálint 10, ifj. Madarász Antal 5, Agoston Miklós 2, Agoston Mihály 5, Schmidt Mihály 5, id. Dóró József 6, Savanya Vince és családja bogárné 20, Hjevjev Katica szer. postamoster 20, Ábrahám Balázs 10, ifj. Ábrahám József 10, özv. Ábrahám Péterné 10, Domonkos Gyula 10, Szabó Adam 25, Igaz István 5, Gazdakör 50, Igaz Béla 10, ifj. Makra János 20, Biro Béla és családja, kereskedő 100.

Összesen 331.— dinár.

ÖZV. SOLTÉSZ MIHALYNE RABE GYŰJTÉSE:

Özv. Soltész Mihályné 100, Lévai Ferenc 2, Lévai Mihály 2, Kukli András 2, Popity János 1, 2, Varga István Nagy 150, Varga Géza 7, Popity Ferenc 2, Varga Ferencné 5, Popity Illés G. 3, Molnár Mihály H. 5, Krajcsik János 3, Engi János 3, Varga Györgyné 2, Molnár Józsefné 2, Hódi József 5, Popity Péter 5, Popity Mátvás 1, 4, Popity István J. 4, Popity Ferenc J. 5, N. N. 2, Popity Ferenc G. 3, Molnár István 5, Molnár Mátvás 3, Makra Mihály 2, Popity Mátvás F. 10, Popity György Sz. 4, Agoston István Cs. 3, Molnár János N. 5, Molnár Mátvás V.

2, Agoston Antal 20, Lévai György B. 4, özv. Nagy Antalné 5, Lévai György 5, Lévai István 2, Molnár András 1, Popity Antal 2, Lévai János 2, özv. Popity Mihályné 10, Jozó Antal 150, Jozó Béla 2, Takács László 50, Fekete István 10, Agoston György 10, Molnár József 2, Varga József 2, Popity Imre 10, Agoston István F. 10, özv. Tóth Imréné 2, Juhász Pál 10, Dobroka György 5, Tóth Dezső 5, özv. Pásztor Dezsőné 20, Agoston Ferenc 10, Tóth Kása Jánosné 2, Agoston Mihály 50, Mihók Mihály 150, Tóth Kása Pál 25, Lévai Antal 6, özv. Agoston Józsefné 10.

Összesen 498.50 dinár.

SIMON SÁNDOR HARANGOZO (SZAJAN) GYŰJTÉSE:

Herresbacher Dénes 100, Raffay Pál 50, Löbl Lajos 5, Münc Márton 100, Balogh Antal 50, özv. Kovács Árpádné 20, Sárközy Sándor 20, Vlainics Vojislav 20, N. N. 5, Egető András 20, Kéri József 5, Gödel Erzsébet 20, Garics P. Vojislav, tanító 20, Gligoric Milán 20, Czeglédi János 5, Varga István, kovács 10, Juhász Sándor 5, Matuszka Tamás 10, Törköly Mózes 5, Nyomató Antal 5, Kovács Mihály 10, Zombori András 10, Matuszka János 5, Kabók Simon 25, Bezdán Simon 10, Juhász Péter 5, Setét György 20, Szabó Sándor 10, Kabók János 10, Szöke Imre szabó 10, Bodré Illés 5, Juhász István 3, Kabók József 50, N. N. 10, Kabók János 10, Bunford Ferenc 5, Kormányos István 10, Sötét Péter 20, Kabók István 10, Tombác Mária 20.

Összesen 753.— dinár.

FIGURA JÓZSEF (CSANTAVIR) GYŰJTÉSE:

József gőzmalom 1000, Kirchenmajer Julije 500, Krausz Testvérek 100, Faragó Sándor 50, Kőszegi József 50, Horváth István 20, Németh Zoltán 20, Pilis Josip 50, Bartus Elek 30, Dobokai Gyula 10, Beer Lajos 50, Sandrik Mihály 50, Faragó János 50, Kovács Albert 50, Szécsi Ernő 50, Magossy Imre 50, Káriusz Jakab 50, Oszvár Vilmos 10, Dankó István 50, Löwy i Sin 100, Dér Ferenc 30, Tóth Bagi Ferenc 30, Dankó Antal 50, Horváth Ferenc 30, Németh István 20, Németh Miklós 30, Mészáros Lukács 10, Kucsera Lajos 100, Gandis Péter 30, Fontányi Imre 30, Kovács Ferenc 10, Gulyás és Páncsics 50, Friedmann Rudolf 50, Kohn Sándor 50, özv. Kohn Benőné 50, Varó Zoltán 10, Dr. Tauber Gyula 50, Fürst Andor 100, Nagy Elemér 50, Pletkoszi Mihályné 30, Hugi János 100, Gulyás Dezső 30, Basics József 20, Bartus Gizi és Irén 40, Gogolyák Mihály 50, özv. Gogolyák Andrásné 50, Kis Dadara József 10, Vituska Ferenc 10, Tikvics Mihály 20, Gulyás Lajos 30, Kelemen János 20, Bordás Vilmos 20, Budemac József 50, Forgó Kálmán 50, Kozma Vilmos 50, Ludmány Mátvás 20, Czvitko Gyula 10, Ivkovic Imre 10, Balassa Vilmos 50, Bartus Sándor 30, Zajics Ernest 10, Vida Imre 20, Marics Vilmos 10, Kömüves Vilmos 10, Romoda László 20, Gogolyák Antal 50, Kozma Gáspár 50, Földi Mátvás 40, Betyák Péter 40, Vörös Fábán 50, Töröcsik János 20, Kömös Antal 40, Tapolcsányi Péter 10, Satai István 10, Vörös Vilmos 50, Kovács Imre 50, Sinkovics Gábor 100, Palotai Ferenc 100, Vörös Ferenc 100, Oszván János 50, László Pál 50, Horváth Ferenc 30, Forgó János 50, Forgó Ferenc 100, Juhász Mihály jóka 200, Angyal Gáspár 100, Bakos József 30, Farkas Bóni 10, Pletkoszi Mátvás 20, ifj. Bogárné Mihály 10, Kruncz János 5, Bozsik Lajos 30, Szalkai Lajos 10, Huszár József 10, Tóth Bagi Ferenc 20, Juhász Bóni 50, Balassa Antal 10, Dér János 50, Oláh Péterné 4, Kozma József 100, Romoda László 10, Angyal Antal 10, Weiner Salamon 20, Varga H. Péter 20, Dér Péter 50, Somogyi András 20, Bazsó Antal 10, Palotai Magda 30.

Összesen: 5699.— dinár.

**Április 21-én
összesen 349.594.25 din.**

HIREK

Papírhány Angliában. Az olasz Stefani iroda jelentése szerint az angol lapok terjedelmét papírhány miatt egy harmaddal csökkentették.

Az Egyesült Államok a római nemzetközi kiállításon. Newyorki jelentés szerint az Egyesült Államok kormánya két millió dollárt irányzott elő a római nemzetközi kiállítás céljaira. A római világkiállítás iránt Roosevelt elnök is nagy érdeklődést mutat.

Egészségügyi razzia Kikindán. Kikindáról jelelik: A kikindai vendéglőségnél, henteseknél és pékeknel egészségügyi vizsgálat volt. Az eredmény lesújtó, mert csak három belvárosi üzletben talált a bizottság megfelelő tisztaságot és egészségügyi bevezendést, míg a többieknél az egészségügyi szabályzat legelemibb rendelkezéseinek sem volt eleget téve.

A tűz elpusztította Ribnik líkai falut. A Goszpics közelében levő Ribnik faluban pénteken délután tűz keletkezett, amely rohamosan terjedt, úgy, hogy rövid idő alatt a kis község 15 háza lángokban állott. A tűz ideje alatt az állatok mind a legelőn voltak, így azokat sikerült megmenteni. A tüzet a kivonult goszpicsi tűzoltóknak sikerült megfékezni és így meakadályozták, hogy a község többi háza is elpusztuljon.

Idol legyen mindennapi cipőkrém!

Csantaviri és Csantavir környéki hírek. Tallos Mária tornyosi cselédlány vízvezetés közben fejfel a kutba esett. A balesetnek több tanúja volt, akik azonnal a helyszínre siettek. Tallos Mária ekkor már felfelé mászott a kötélen. Kijelentette, hogy nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem megfordult a víz alatt, elkapta a vödört és azonnal felfelé kezdett mászni. Az ijedtségen kívül nem történt baja. — A községi faiskolában megkezdődött a tavaszi gyümölcsfa-kiarítás. — Az őszel megkezdett és félbeszakadt csantavir-zsedniki utkövező munkálatok még mindig nem kezdődtek meg. A lakosság elhatározta, hogy a munkálatok megkezdésének érdekében megteszi a szükséges lépéseket. — Az előjárás április 25-én nyilvános árúleltés kiadja a rendőrök és kisbírók nyári ruhájának elkészítését. Közlelbi felvilágosítással Berényi Sándor községi főszámvevő szolgál a hivatalos órák alatt. — A tornyosi társadalmi egyesületek körében mozgalom indult a noviszádi árvízkarosultak felségélyezésére. — Az oromi Mülterfele vendéglőben a környék magyar ifjúsága ma bálát rendez a noviszádi árvízkarosultak felségélyezésének érdekében. A bál iránt környékzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

BÁCSSTOPOLAI HIREK. A topolai zárda kéri azokat a szülőket, akiknél noviszádi gyermek van elhelyezve, hogy kedden április 23-án délután két órakor hozzák el a gyermekeket a zárdába, ahol fényképfelvételt készítenek róluk. — Az anyakönyvi hivatal jelentése szerint a múlt héten születettek: Závodszi József, Paper Mária, Dragos Miléva, Kospenda Rozika és Csernai Márton. Házasságot kötöttek: Babi Mihály és Német Ilona, Csilcsák József és Kiskároly Margit. Elhaltak: Pelle Anna 65 és Mamuzsics János 75 éves korukban. — A »Krivaja« ármentesítő társaság pénteken délelőtt tartotta közgyűlését a bácsstopolai községi tanácssteremben Jakovljevic Áron községi főjegyző elnökletével. A közgyűlésen megállapították azokat a teendőket is, amelyeket ez évben fognak foganatosítani, hogy a »Krivaja« palak márciusi veszedelmes áradásának megismétlését meg akadályozzák.

Nem sikerült fekete rózsát termesztteni

Megint baj van a fekete rózsákkal. Napokkal ezelőtt bejárta ismét a világot a hír, hogy Hallyeren holland kertésznek sikerült a fekete rózsát kitegyesztetni. A hírek arról szóltak, hogy a rózsza a legpompásabb mélyfekete színben bontja a szirmokat és porzóit is feketék. A fél világ csodálta a kertészeti tudományok legújabb produktumát és aki csak teheti, siet beszerezni egy-egy oltványt, vagy rózsát. Így szóltak az első hírek, s most annál nagyobb meglepetést keltettek azok a közemények, amelyek beszámoltak arról, hogy a kertészt csalás miatt letartóztatta a rendőrség.

Az történet ugyanis, hogy a vásárolt rózsátok és oltványok semmiféleképp sem hoztak fekete rózsákat, hanem csak közönséges tearózsákat. A vizsgálat megállapította azt is, hogy a kertész olymódon állította elő a bemutatott fekete rózsákat, hogy a rózsák tövét napokon keresztül csertaporból készült savas folyadékkal öntözte, s ettől átmenetileg valóban fekete színt kaptak a szirmok és a porzók is, de ez a szín pár óra múlva mindig megváltozott. A kertész letartóztatása érthető feltűnést keltett Hollandiában, viszont a csalás folytán kiderült, hogy miképp állíthat elő bárki is fekete rózsát, anélkül, hogy mélyen kellene a zsebébe nyulnia.

Az adai községi tanács közgyűlése. Az adai községi tanács április 20-án közgyűlést tartott Beslin Gyuró községi cének elnökletével. A gyűlésen az ingatlan átírásával járó napidíjról Csonkics Szavó jegyző lemondott. Katanics Milorad polgári iskolai igazgató személyi tüzet kért, ezt a kérést elutasították, és a havi 200 dinár igazgatói honorációt a költségvetésből törölték. 2 artési kut tisztítását kiadták Heredi Józsefnek. Az Önkéntes tűzoltó testületnek vissza adják a felszert a jajtól részére. A községi és állami Wertheim kasszát száz-százezer dinárra biztosítják betörés ellen. A községi alkalmazottak részére a nyári ruhát árlejtésen utján szerzik be, a lábbelit pedig 140 dinárban megváltják. Mól község faiskolájából 450 drb. oltott akácot vásárolnak darabonként 4 dinárért. A szegényházi ápolók nyírását és borotválását Sztanatyev Brankó bolbelynek adták. A Mól Csetnik századnak 100 din. segélyt nyújtanak. A vadászokat kérésükkel elutasították. Beslin Tihomir mezőőr lemondását tudomásul vették.

Halálos ágyán sem akarta elárulni halálát okozóit. Kikindáról jelentik: Sulyos mérgezési tünetek jelentkeztek Sztanatyev Radojka 30 éves dragutínóvi fiatal asszonyon. Beszállították a kikindai kórházba, ahol megállapítást nyert, hogy a fiatal asszony ismerősei tenácsára valamilyen olmos vizet ivott, hogy megszünjön terhessége. A fiatal asszony halálos ágyán sem volt hajlandó megnevezni tanácsadóit, akik tulajdonképpen halálát okozták. A fiatal asszony holttestét felboncolták és belsőségeit a beográdi vegyvizsgáló intézetnek küldték be. A fiatalasszony tanácsadói felkutatására megindult a nyomozás.

AMERICAN CORNET
már kapható: Hacker cukrásznál, Noviszád, Kralya Petra II. 9. 2410

Ledől a fal és agyonütött egy idős gazdálkodóné. Kikindáról jelentik: A napokban erős szél fujt Banatszki Monostoron. Az erős szél ledöntött egy magas verfaat, amelynek alapját a talajviz elmosta. A kritikus időben a fal mellett tartózkodott Masa Teréz 60 éves gazdálkodóné, akit a ledöntött fal maga alá temetett. Mire eltávolították a törmelékét az öreg asszony már halott volt. A vizsgálat megindult, hogy nem tehel-e valakit felelősség a halálos szerencsétlenség ügyében.

ÜZENETEK

(Ebben a rovatban díjtalanul közöljük az árvízkarosultak kívánságait, üzeneteit s általában az árvízzel kapcsolatos magántermészetű híreket.)

A Gligorije Szokolovicseva ucca 39. szám alatt egy árvízi menekülés alkalmával elkallódott kecske van, amelyet igazolt tulajdonosa átvehet.

Felére csökkent a zsidók létszáma Németországban. A német népszámlálás adataiból kiderül, hogy a zsidóság száma a birodalomban a nemzeti szocializmus uralomra jutása óta felére csökkent. 1933 óta 390.000 zsidó vándorolt ki. A megmaradt zsidóság több mint a fele Bécsben és Berlinben él. Valamennyi német város közül Bécs vezet a zsidó-statisztikában, utána következnek Majna-Frankfurt, míg Berlinben mindössze 1.77 ezre ék a zsidók arányszáma. A zsidók közül 39.500 külföldi állampolgár.

Gyújtogatás gyanúja alapján letartóztattak egy bánátszki aranyelovói kereskedőt és feleségét. Kikindáról jelentik: Mint a »Reggeli Újság« megírta, az elmúlt éjjel veszedelmes tűz támadt Iljin Isza bánátszki aranyelovói kereskedő üzletében, amely a kereskedő házában van. A veszedelmes tüzet sikerült lokalizálni és a tűzvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Mivel több gyanú körülmény amellet szól, hogy a gyújtogatást maga a kereskedő követte el, a vizsgálóbíró letartóztatta Iljint és feleségét, akiket beszállítottak a kikindai törvényszék fogházába.

Éhségstrájkba kezdett a hal. A kopenhágai akváriumban szokatlan jelenségre lettek figyelmesek. Egy 50 font súlyu hatalmas angolna éhségstrájkba kezdett. A hal minden táplálékot visszautasít.

Betörték egy masztorti földirtokos házába. Kikindáról jelentik: Az elmúlt éjjel betörő járt Frauenhoffer Mihály fődbirtokos házában velő gazdasági irodába. A betörő az ablakon keresztül hatolt be az irodába és elvitt egy 5000 dináros rádiót, fényképezőgépet és 150 dinár készpénzt. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a betörést Nagy Péter román katona szökevény követte el, akinek felkutatására a hatóság mindent megtett.

»Duna-Express« sinautóbusz indul meg Budapes és Pozsony között. Budapestről jelentik: A MÁV meg egyezett a szlovák kormánnyal, hogy Budapest és Pozsony között naponta menetrendszerűen közlekedő sinautóbuszjáratokat vezet be, a legnagyobb típusú sinautóbuszokkal. Közös e határozással ez a járat a »Duna-Express« elnevezést kapta. A menetidő ugy oda, mint vissza két és félóra lesz. Az új Duna-Express Budapestről délelőtt 11 órakor indul és 13 óra 30 percor érkezik Pozsonyba. Pozsonyból az indulás délután 17 órakor lesz; érkezés Budapestre este 19 óra 30 percor.

Gramofon és parafa. Új takarékosági intézkedéseket léptettek életbe Németországban. Gramofonlemezeket ezután csak a régi, elhasznált lemezek beszolgáltatása ellenében adnak, minthogy új lemezt a tengerentúlról behozott she'lackból lehet csak készíteni. Május 16-tól kezdve a parafadugókkal is takarékoskodni kell. Szeszés és alkoholmentes italokat ezután csak úgy szolgáltatnak ki üvegekben, ha a vevő magával hozza a régi parafadugót.

Szines szalag

Aga khán, a durgazdag indiai nábob francia származású felesége női idegenlégiót szervez Franciaországban. Eddig több ezer Franciaországban élő külföldi nőt tömörített ebbe a szervezetbe. A női idegenlégió tagjait főleg a mezőgazdasági munkáknál fogják foglalkoztatni.

A német fémgyűjtési akcióval kapcsolatban a Völkischer Beobachter Bécsi Figyelőjébe Leo Schödl »Bombák Angliára« címmel hosszabb cikket ír, amelyben sürgeti, hogy a házi bronzfelszerelések után most már az évtizedek és évszázadok során tereken és a kertekben felhalmozott édeskés-izlésiskisiklást jelentő szélhámosan emlékműnek nevezett bronz bormalmakat is el kell távolítani, amelyek sértik a szemet és csak azt a kívánságot keltik az emberben, bár egy bomba csapna beléjük és megsemmisítene őket, hiszen ugysem illenek a környezetbe és csak elcsufítják azt. Ma már tudjuk, írja, mit csináljunk ezekkel a gicsces herkulésekkel és más hőssökkel; be kell olvasztani őket, hogy bombák készüljenek belőlük, bombák Angliára!...

Praktikus módon oldotta meg az adóbehajtást egy mexikói falu. Miután a farmerek a legudvariasabb adóhivatalnokoknak sem voltak hajlandók fizetni, szerződtek egy két méter magas, százötven kilós óriást, akinek sokszoros, atlétkai bajnoki címe van és most ezzel hajtatták be az adót. Az atléta végrehajtónak kollégái a Tarzan becenevet adták s mióta Tarzan hajtja be az adót, állandóan tele van a falu adóhivatalának pénztára.

Az angol közlekedési miniszter tréfás ember. A napokban részt vett egy ebéden, amelyet tiszteletére rendeztek s elmondotta, hogy Angliában gyakran előfordul, hogy embereket olyan helyre állítanak, amely előttük merőben új. Ő is ilyen munkakört kapott most. De nincs angol, aki meg ne tanulna azt, amire az adott helyzet kötelezi. Az ebéd beillett valóságos lakomának. Az étrend szélére ezt a megjegyzést írta a miniszter: »Még néhány ilyen ebéd és vége szépen induló karrieremnek«.

Az amerikai világkiállítás nyáron újra megnyílik. Az angol gyár- és ipar többek közt szövetet és inganyagot küld a brit kiállítási csarnokba. A férfi és női ruhaszövet a legfinomabb minőségű, amit a szigetországban előállítanak. Színekben, szövésminőségben sok az újdonság; meglepően sok a világos és egészen szokatlan eredeti szín; ezeken kívül a cédrusbarna, kékes-szürke árnyalatai dominálnak. A kiállítás szenzációja a gyapju-ing. Eddig csak a fellanyagból készült gyapju-ingek, most azonban gyártanak már tollkőnyű finom anyagból is; tulnyomóan egyszerűek, de vannak köztük mintások is. Kellemesek, lágyak, könnyen simulnak a testhez, a hideg ellen jól védenek, de a legmelegebb nyáron sem terhesek.

Tragikomkus baleset áldozata lett egy bolgár munkás. A munkás — Jurda Jarosz'áv a neve — a bucsuban ugróbékát vásárolt. Amint a robbanások után tovaugráló szerkezetet bámulta, csodálkozásában nyitva maradt a szája. A béka véletlenül éppen a szájába ugrott, mire Jurda ijedtében beszuktta a száját. A béka a szájüregben tovább robbant s olyan súlyos égési sebeket okozott, hogy a munkást kórházba kellett szállítani.

Tömeges közlekedési szerencsétlenséget okoz London utcáin - az új kalapdivat

Társadalmi akció a személtakaró tavaszi kalapok ellen

Londonból jelentik: A háborús Londonnak nem kizárólagos problémája — a háború. Londont békésebb kérdések is foglalkoztatják, mint például most az új női kalapdivat kérdése.

Az új divat szerint a hölgyek fél-szemükre húzva viselik a kalapot és ez váratlan tiltakozást váltott ki az autósok részéről. Az utóbbi hetekben ugyanis több nőt gázoltak el autók a londoni utcákon és autósok megfigyelése szerint az autógázolások mindegyik női áldozata,

a legújabb divatu tavaszi kalapot viselte, amely egyik szemét eltakarta.

Ez a körülmény «erélyes» akcióra készítette az angol Autó Szövetséget, amelynek egyik tekintélyes tagja, Aldermann Barber törvényt követel a félszeméltakaró női kalapok viselése ellen.

Ennek a nyolcvanéves autóvezetőnek megfigyelése szerint a nők kiszolgáltatják magukat a sors szeszélyének, ha újdivatu kalapjukban lépnek le a gyalogjáróról. Ő maga majdnem két nőt gázolt halálra, akik

a kalappal eltakart szemük miatt nem vették észre előírás szerint haladó autóját.

AZ »ÖNGYILKOS-KALAP«

A londoni autósok az új női kalapdivatot »öngyilkos kalapnak« neveztek el és erélyes kampányt indítottak annak érdekében, hogy a hölgyek szakszakszának a divat előírásaival és mondjanak le az »öngyilkos-kalap« viseléséről.

Ezzel az érdekes akcióval bőven foglalkozik a nap sajtó is. A Daily Telegraph több érdekelte magáért a végzetes kalapdivattal kapcsolatban és a nyilatkozók többsége az új női kalapforma ellen fog alt állást. Nyilatkozott az

»öngyilkos-kalap«

kérdésében a közlekedési rendőr, az Autósok Szövetsége, a női autóvezető és egy előkelő kalapszalón is.

A közlekedési rendőr határozottan elítélte a szemrehozott kalapokat, amelyek szerinte komoly bajokat zúdítanak a nőkre.

— Sok leányt láttam mostanában — mondotta a közlekedési rendőr —, akik úgy léptek le a gyalogjáróról, hogy nem láthatták a feljükk tartó autót, mert kalapjuk ezt lehetetlenné tette számukra...

»A DIVAT A TÖRVÉNY FELETT ALL!«

Az Autósok Szövetsége nek ugyan-csak igen szigorú a véleménye az új kalapdivatról:

— Ezek a kalapok félig megvakítják a hölgyeket. De nem látjuk a lehetőségét annak, hogy a női divatot törvény által szabályozzuk. A hölgyek a törvény felett állanak a divat tekintetében.

meg akkor is, ha a divat az autó alá viszi az új kalap viselőjét.

Egy ismert west-endi kalaptervező, aki egy nagy kalapszalonnak dolgozik, megvédi nyilatkozatában a »palacsinta-kalapokat«, amelyeket a hölgyek egyik szemükre húzva viselnek.

— A hölgyek már annyira hozzászoktak ehhez a divathoz, — mondotta a kalaptervező — hogy észre sem veszik a kellemetlenséget.

amit az ilyen kalapok okoznak, amint-hogy a férfiak sem törődnek kalapjuk karimájával. A turbánokkal és a fagy-lakkal másképpen áll az eset, ezeknek

veszedelmes voltát elismerem, mert a fátyol hátrányosan befolyásolja a látást, a turbánok pedig gátolják a hallást.

A NŐ FÉLREFORDITJA A FEJÉT...

Egy urvezetőnő élesen kelt az ellen az ötlet ellen, hogy törvénnyel tilt-

sák el az »öngyilkos-kalapok« viselését.

— Ez az indítvány teljesen okatlan. Ha egy nő látni akarja, jön-e feléje autó, egyszerűen félrefordítja a fejét és

a nők nagyon jól tudják, hogy mit kell tenniük.

Ha pedig a hölgy autót vezet, sportkalapot visel, amely nem csökkenti a látást.

Ezekből a nyilatkozatokból kitűnik, hogy noha az érdekeltek többsége ellentéti az »öngyilkos-kalapok«, a divattervező és az urvezetőnő nem ismeri el hátrányait.

Az bizonyosra vehető, hogy törvénnyel nem fogják megmenteni a hölgyeket az »öngyilkos-kalapok« viselésével járó veszedelmektől, ha saját maguk nem mondanak le a veszedelmes kalapdivat követéséről.

SPORT

A Vojvodina legyőzte a Jugoszláviát

Vojvodina - Jugoszlávia 1:0

A BSK kikapott Szarajevóban

A szerb liga vasárnap esti mérkőzései meglepetésektől hozták a beográdi csapatoknak. A két favorit szenvedett vereséget, még pedig meglehetősen érzékenyen. A legfelfűtöttebb azonban a Jugoszlávia veresége, amely Beogradban kapott ki a noviszádi Vojvodinától.

A noviszádi csapat 3500 néző előtt mérkőzött a Jugoszláviával és mindvégig lelkes, okos játékot mutatott, ennek köszönheti győzelmét is. A mérkőzés egyetlen

gólját a második féldő 20. percében Welker lőtte és ezzel két nagyon értékes pontot szerzett meg csapatának.

A BSK Szarajevóban játszott az ottani Szlávia ellen és 3:2 (2:1) arányú vereséget szenvedett. A Szlávia győzelmét szarajevói hívei nagy lelkesedéssel fogadták, mert a nemzeti bajnokság legerősebb csapata ellen szép és nehéz küzdelem után vívták azt ki.

NAK-mitrovicai Gragyanszki 7:1 (2:1)

Vasárnap két bajnoki mérkőzést játszottak le a NAK pályán. Szép idő is kedvezett a játéknak és így elég számú közönség nézte végig a négy elsőosztályú csapat találkozását. Az előmérkőzést a palánkai Szloga és a noviszádi Rádnicski játszoták, utána került sorra a főmérkőzés, amelyet a NAK játszott a mitrovicai Gragyanszki ellen.

A mitrovicaiak a múltban sok

kellemetlen meglepetést okoztak éppen a noviszádi kékfehéreknek, akik ezért komolyan vették a mérkőzést. Ennek köszönhetik a nagyarányú és szép győzelmet, amelyet arattak. Az első féldő még eléggé nyílt volt, de a második féldőben a NAK valósággal lehengerelte ellenfeét és egymásután lőtte a gólokat. A NAK góljait Bódy (3), Lerch II (2), Barta és Willner lőtétek.

NOVISZADI MÁSODOSZTÁLYU EREDMÉNYEK

NFK—Szlávia 10:0, Textil—ZsSK 10:0, Livnicsái—Rapid 6:0 (5:0), Szlávia—Obilics 3:0.

Noviszádi ifjúsági eredmények: Vojvodina—NAK 2:0, Szlávia—Rapid 3:0, Trgovacski—Rádnicski 7:0, Isztra—Makabi 3:0.

PALÁNKAI SZLOGA—RADNICKI 0:0

A mérkőzés eldöntetlenül végződött, de a Szloga játszott szelben és győzelmet érdemelt volna.

A MAGYAR—HORVÁT MÉRKŐZÉS IRÁNT NAGY ÉRDEKLŐDÉS MUTATKOZIK BUDAPESTEN

Budapestről jelentik: Az MLSz kormánybiztosa ismét leszállította a válogatott mérkőzések helyárait. Már a magyar—svájci mérkőzés látogatottságának hatása alatt határozta el magát erre a miniszteri biztos, a május 2-án, Áldozásnapkor lejátszásra kerülő magyar—horvát mérkőzésre pedig még további árleszállítást rendelt el. Ennek következtében még inkább fokozódott a közönség érdeklődése a magyar—horvát válogatott mérkőzés iránt.

Futball-eredmények

BEOCSIN:

CEMENT—ISZTRA 5:3 (2:2)

Az első gólt a Cement Weinböck révén éri el, May azonban tizenegyet vet és így az Isztra egyenlített. Röviddel utána Kostyál révén újabb gólt ér el a beocsini csapat, de az Isztra megint tizeneggyessel egyenlített.

A második féldőben rövid ideig erősen támad az Isztra és sikerül is szép góllal megszerezni a vezetést. A mérkőzés erős iramot ölt, amelynek során Popovics Csató bíró Beocsin javára is ítél tizenegyet, de ezt Kostyál kapufának lövi. Nem sokkal utána ismét tizenegyes a Cement javára, amit Szelecki értékesít (3:3). Mindkét csapat győzelemre törekszik, de az iramot jobban bíró Cement Kostyál, majd a 40. percben Jakubec révén ér el még két gólt és így 5:3 arányban megnyeri a mérkőzést.

SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉG

Videki mérkőzések:

SZTARIBECSE:

Gragyanszki—Odzsáci SC 0:0. Változatos játék volt, de a gólképtelen csatárok nem tudtak eredményt elérni.

SZENTA:

Jugoszlóvén—topolai JAK 1:0 (1:0). Elsőosztályú bajnoki mérkőzés volt ez is, amelyet a szerencsésebb Jugoszlóvén nyert meg. A szentiaiak gólját Gvozdenovics lőtte 11-esből. A második féldőben a topolai csapat volt a többet támadó fél, de a szentai védelem jól dolgozott és minden támadást visszautasított.

Előmérkőzés: szentai Radnicski—Jugoszlóvén kombinált 3:1 (0:1).

ADA:

Adai SC—adai Radnicski 4:0 (2:0). A helyi ellenfelek mérkőzését megérdemelten nyerte a Sport. Mind négy gólt Máties II. lőtte.

VRBÁSZ:

Dulcisz—becsei Szlávia 6:0 (1:0). A cukorgyári csapat nagy fölényvel és biztosan győzött becsei ellenfele felett.

CRVENKA:

Crvenkai SK—vrbászi Gragyanszki 2:2 (0:1).

PETROVGRAD:

Kikindai ZsAK—Borac 2:1 (1:0). Jabukai Jugoszlávia—petrovgrádi ZsSK 2:1 (0:1).

JÓL SZEREPELNEK A JUGOSZLÁV TENISZEZŐK AZ OLASZ BAJNOKI VERSENYEN

A most folyó olasz bajnoki versenyen jól szerepelnek a jugoszláv teniszezők, amint azt az alábbi eredmények mutatják:

Férfi egyes: Puncsec—Cucelli 6:1, 3:6, 7:5. Pallada—Romanoni 2:6, 6:3, 6:3. Rado—Canapelle 4:6, 6:3, 6:4. Tanacescu—Bossi 6:1, 3:6, 6:1.

Női egyes: Kovács—Gaviraghi 6:4, 6:0. Ullstein—Somogyi 7:5, 1:6, 8:6. San Donino—Hammel 6:0, 6:3. Manzutto—Szilvássy 7:5, 6:5.

Férfi páros: Martinelli, Cavriani—Asbóth, Szigeti 3:6, 6:2, 5:7, 6:3, 7:5. De Stefani Taroni—Tanacescu Schmidt 6:4, 4:6, 6:4, 8:6.

Vegyes páros: Florián, Pallada—Allanta, Martinelli 6:3, 6:3. Somogyi, Szigeti—Schumann, Koch 6:2, 6:3.

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

Kalkuláció (Árvefés)

Mekkora az előállítási költség, ha az asztalos 15 órai munkaidőért 60 dinárt fizet és kezelési költség gyanánt 18%-ot számít? Legelőször kiszámítjuk a felhasználandó fa köbméterét:

- a) a konyhaszékhez szükséges:
2 drb. tábla	5,44 dm ³
8 drb. láb	5 dm ³
3 drb. összekötőléc	3,80 dm ³
	14,24 dm ³
- b) az asztalhoz szükséges:
1 drb. tábla	17 dm ³
4 drb. láb	25,92 dm ³
2 drb. összekötőléc (a hosszába)	5,20 dm ³
2 drb. oldalrész	3,25 dm ³
2 drb. összekötőléc (a hosszához)	2,40 dm ³
2 drb. összekötőléc (keresztbe)	1,50 dm ³
	55,27 dm ³

1. A szükséges anyag mennyisége:
	14,24 dm ³
	55,27 dm ³
	69,51 dm ³
hulladék	6,99 dm ³
összesen	76,50 dm ³

Tehát a szükséges szükséges anyag 76,50 dm³ puhafa á 500 dinár m³-enként, = 76,50 · 0,5 = 38,25 dinár.

- Az anyag ára 38,25 din.
 2. Munkabér: 15 órai munkaidő á din. 4.— 60.— din.
 3. Kezelési költség: 18%-a a munkabérnek 10,80 din.
 Az előállítási ár 109,05 din.

2. Egy vevő a szabónál télikabátot rendel. A szabónak a következő anyagra van szüksége:

1. Anyag:
2,75 m. szövet	á din. 300.—	összesen	din. 825.—
1,80 m. bélés	á din. 160.—	összesen	din. 288.—
1,50 m. vászon	á din. 24.—	összesen	din. 36.—
1,50 m. kanavász	á din. 16.—	összesen	din. 24.—
0,75 m. ujjabélés	á din. 50.—	összesen	din. 37,50
0,25 m. zsebbélés	á din. 50.—	összesen	din. 6.—
0,50 m. zsebbélés	á din. 40.—	összesen	din. 20.—
1 m. gallér	á din. 60.—	összesen	din. 60.—
0,75 m. enyves vászon	á din. 30.—	összesen	din. 22,50
0,50 m. vatta	á din. 8.—	összesen	din. 4.—
8 drb. gomb	á din. 2.—	összesen	din. 16.—
cérna, selyem	á din. 12.—	összesen	din. 12.—
			Din. 1351.—

2. Munkabér: 3,5 napi munkaidő á din. 60.— din. 210.—
 3. Kezelési költség: 22%-a a munkabérnek din. 46,20
 előállítási ár din. 1607,20

Eladási árvefés (Prodajna kalkulacija)

Mindenki, aki önállóan ipart vagy kereskedelmet üz, abból magát, esetleg családját is fenn akarja tartani, ez pedig csak úgy lehetséges, ha haszonnal dolgozik, vagyis ha áruát az előállítási, illetve a beszerzési árnál drágábban adja el.

Méltányos, hogy az iparos, illetve a kereskedő nyereséggel adja el áruját, hisz a nyereséggel van díjazva az ő fáradsága, a nyereségből fedezi az üzletével járó költségeket és kárpótolja magát az üzlete körében netalán előforduló károkért.

1. Az első példában egy asztal előállítási költségét 2 konyhaszékkal 109,05 dinárra számítottuk ki. Ha a nyereség 25%, akkor az asztalosmesternek az előállítási árhoz még 25%-ot kell hozzáadnia, tehát

előállítási ár	din. 109,05
nyereség 25%	din. 27,50
eladási ár	din. 136,55

A két konyhaszék és egy asztal eladási ára 136,55 dinár.

2. A második példában a télikabát előállítási ára din. 1607,20 volt. A körülményekhez képest a nyereséget 20%-ba állapítjuk meg. Mekkora az eladási ára a télikabátnak.

előállítási ár	din. 1,607,20
nyereség 20%	din. 321,44
eladási ár	din. 1,928,64

A télikabát eladási ára 1929 dinár (kikerekítve).

(VÉGE)

Elmaradtak Beograd piacáról a bácskai és bánáti eladók

Megállt a főzelékfélék további drágulása - A százdináros paradicsom súlyos veresége - A Bajloni-piac „Kartell”-árusai 12 dinár az új krumpli kilója

Beograd, április 21.
 Az idő tartós felmelegedésével és a tavasz beálltával a drágaság jegyében alakult beogradí élelmiszerpiacokon néhány nap óta élénk a hangulat. Fel kell ezt jegyezni, mert bizony a beogradí háziasszony már hónapok óta mindig kedvetlenebbül ment ki a piacokra, ahol igen kevés áru volt, egyre drágábban alakuló árakkal. Az utolsó hetek árvizei, bő esőzései folytán a felhozatal egyre gyérebb volt és csupán azok a főzelékfélék — így: káposzta, kelkáposzta, spenót stb. — voltak beszerezhetőek, amelyekhez körülbelül az évszakok bármelyikében többé-kevésbé hozzá lehetett jutni, de természetesen korántsem olyan tulmagasra srófoló árakkal, mint mostanában.

A hét eleje óta határozottan nagyobb a felhozatal és ha nem is lehet ma még némi árcsökkenést konstatálni,

több főzelékfélében megállt a drágulás.

Természetesen egyhamar nem is lehet az árak visszafejődésére számítani, mert hiszen a friss zöld, ami ma a piacokon kapható, üvegházból került ki. Az ily üvegházi termelvények sok pénzbe s főleg rengeteg munkába kerülnek.

Igy jutott most a beogradí piacokra az új, gyenge leveles saláta, a fiatal zöldhagyma, spenót, új krumpli és megjelent az idej zöldpaprika is, ami a beogradíaknak valószínűleg a tavasz hírnöke. Hoznak azonfelül pár darabonként idei paradicsomot, aminek első kilóját száz dinárért próbálták eladni.

Két napi tartós küzdelem után a százdináros paradicsom megbukott!

Senki sem adott érte egy százast. A harmadik napon, a már kissé elpusztult, fonnyadó paradicsomocskákat előbb 90, majd 80 dinárért kínálhatták. A Terazija egyik gurman étterme meg is vette a vagy 5—6 kilót, de mint halljuk, hasonló sikertelenséggel. Nem akadt vendég, aki egy darabka paradicsomért hajlandó lett volna tíz dinárt fizetni. Nem volt szükség hatósági beavatkozásra sem ahhoz, hogy a paradicsom-primadonnából elhanyagolt piac-terem legyen. Párnap múlva ugyanis itt lesz a görög és az egyiptomi paradicsom és az obrenováci üvegházak paradicsomai már 50 dinárral sem kell majd senkinek.

Az árvizes területekről az utóbbi napokban az egyszerű főzelékfélékből alig jön valami Beogradba és édes káposztában, kelkáposztában, kalarábában nagy a hiány. Így nem is csoda, ha áruk még mindig nagyon, de nagyon magas. Egyetlen cikk lett olcsóbb s ez a tojás. Míg az előző héten százdarabot, nagyban 80—85 dinárért adtak, addig most legfeljebb 70—80 dinárt kérnek érte. Ha a pravosáv husvéton tullesz Beograd, előreláthatólag 60—65 dinárnál többet nem fog érte fizetni.

Érdekes megfigyelni, hogy ma a Bajloni-piac a legdrágább, pe-

dig a legtöbb áru ott van, főleg azoknak kezén, akik a háztartásokon kívül, a kisebb zöldségeseknek, gyümölcsösöknek adnak el árut. A nagyobb termelők határozottan tartani akarják a mai rendkívüli magas árat.

Míg a közeli falvakból a beogradí piacok felé tartó árusok, kistermelők, gazdák, akik tulnyomórészt a Cvetni trg-on helyezkednek el, szívesen adnak el már most is valamivel olcsóbban. A Bajloni-piacon ma 6 dinár volt egy kiló spenót ára, míg a Cvetni trg-on előbb 5, de a késő délelőtti órákban már 4 dinárért adták kilóját. Egy fej fiatal salátáért a nagyban eladók 3—4 dinárt számítottak, a kofáknál azonban, ahol válogatni is lehet, legfeljebb 2,50—3 dinárt kellett fejlenként fizetni. Már van új krumpli, azonban az egyszerű, földi halandó nem is gondolhat arra, hogy vegyen belőle, még ha mutatoba is, vasárnapi pecsenyéjéhez. Nem restelnek érte nagyban, kilónként 10 dinárt kérni, ami annyit jelent, hogy kicsiben 12 dinárt kérnek.

A beogradí piacon általában erősen érezni, hogy

a bácskai, bánáti, de elsősorban a noviszádi kofák, kistermelők elmaradtak.

Oka ennek minden valószínűség szerint az árviz, amely a kis konyhakerteket, az üvegházi termelést teljesen elpusztította. A bácskai és a bánáti kistermelők, c'adók mindig előzékenyek a beogradí fogyasztóközönséggel szemben. Jó árut hoznak és a kialakult piaci árak mellett is, szívesen segítenek abban, hogy a háziasszony ha drágán is, de jól vásároljon. Félő, hogy az idej piacokról teljesen elmaradnak s ezzel a beogradí fogyasztók máris számolnak.

Az édes káposzta, ami a négy hétel ezelőtti hideg napok alatt kilónként legfeljebb 6—8 dinár volt, ma újra 8—12 dinár, a savanyított káposzta kilója pedig 5 dinár. A kelkáposzta elérte az idej legmagasabb árat.

A szegény, ütött kopott kelkáposztácska kilója — tessék megfogódnia — 12 dinár.

A friss kalarábé kötegye 10 dinár, a fiatal uborkáé pedig — Szplit vidékéről és Mosztárból hozzák — darabonként 8—10 dinár.

A baromfi és a halpiacon az árak a régiiek, tehát tartottak és magasak. Legolcsóbb még a ponty, amihez végeredményben aránylag mindig olcsón lehetett hozzájutni. Kilójáért 18 dinárt kérnek.

Szót szóra... Mit is mondjunk? Nehéz a sorsa a szegény beogradí háziasszonynak!

URANIA MOZI, Noviszád

Ma minden idők legnagyobb cirkuszfilmje:

Emberek, állatok, sze zációk

(CIRKUSZ)

HARRY PIEL — RUTH EWELER

Fényes keretek között tartják meg a sztáribecsei alsóvárosi keresztetek zászlószentelési ünnepélyét

A sztáribecsei Alsóvárosi Keresztelési Ifjúsági Egyesület pünkösd vasárnapján szenteli fel új zászlóját. Az ünnepély minél fényesebbé tétele érdekében nagyban folynak az előkészületek. A zászlószentelést már kikézszerűsítették a helybeli és vidéki egyesületeknek és a magánszemélyeknek. A zászlószentelési ünnepély keretében tartják meg az egyesület évi rendes közgyűlését is. Az ünnepély részletes programja a következő:

Május 11-én szombaton este 8 órakor az ifjúság fuvószenekara kíséretében vonul Dzsánics Gyuláné zászlóanyát otthonában köszönteni. Másnap, vasárnap reggel hat órakor zenés ébresztő lesz. Hét órakor a tagok és vendégek a körben gyülekeznek és negyed nyolckor elindulnak az alsóvárosi templomban tartandó kismisére, amelyen az egyesületi tagok közös áldozásra járulnak. Félkilenc órakor közös reggelin vesznek részt valamennyien. Fél tíz órakor a köri otthonban gyülekeznek az ünnepély résztvevői, ahonnan háromnegyed tízkor a nagymisére vonulnak. A nagymisén ünnepi beszéd lesz, majd a zászló felszentelése következik. Fél tíz órakor díszközgyűlést tartanak a köri otthonban, utána fél órakor közös ebéd lesz a vendégek és tagok tiszteletére. Délután félhárom

órai kezdettel zajlik le az egyesület évi közgyűlése, majd ifjúsági nagygyűlést tartanak. Délután öt órai kezdettel rendezik meg az ifjúsági vezetők értekezletét. A közös vacsora után félkilenc órai kezdettel színelőadást tartanak a katolikus olvasókör színháztermében az egyesület legjobb műkedvelőinek közreműködésével.

A rendező egyesület felhívja az ünnepélyen résztvenni szándékozó egyesületeket, szíveskedjenek előre bejelenteni, mikor (nap, óra) és hányan érkeznek, hogy fogadhassák és kalauzálhassák őket. A bejelentés határideje május 9.

Akik május 11-én, szombaton érkeznek Sztáribecseire és éjjeli szállásra tartanak igényt, legkésőbb május 4-ig jelentsék be pontos érkezésüket és létszámukat. A köri otthon közelében levő vendéglőben megtartandó díszében a rendező egyesület vendégül látja a résztvevő egyesületek elnökeit (kiküldöttjeit) és lelkivezetőit. Az egyesületek többi tagjai, akik részt kívánnak venni a díszében, szándékukat jelentsék be egyesületük vezetőiségének. A díszbédre szóló bejelentések határideje május 9. A tagok az ebéd díját az egyesületükönél kötelesek előre befizetni. Az egyesületek május hatodikáig szintén jelentsék be, hogy tagjaik közül hányan kívánnak résztvenni az esti színelőadáson, hogy

a szükséges helyekről idejében gondoskodhasson a rendező egyesület. Végül felkérjük az ünnepélyen résztvevő egyesületeket, hogy hozzák magukkal zászlóikat, hogy ezzel is növeljék az ünnepély fényét.

Az idén is megrendezi szünidei tanfolyamát a debreceni egyetem

Nagy kedvezményeket élveznek a Nyári Egyetem hallgatói

A debreceni egyetem az idén is megrendezi szünidei tanfolyamát, a Nyári Egyetemet augusztus hó 1-18-ig, mely ma már Európa legnépesebb szünidei tanfolyama. Tavaly 22 nemzet fiai közül 812 hallgatója volt.

A Nyári Egyetemen hat európai nyelven folynak az előadások az európai szellemi, gazdasági és technikai fejlődés legújabb eredményéről. A nyelvek az angol, francia, német, olasz és esperanto nyelvek elsajátítását teszik lehetővé. Az idegenekkel való állandó érintkezés és együttléti kitűnő alkalmak a modern nyelvek tanulására és elsajátítására, gyakorlására.

A tanulmányi programot a nyári életrend szempontjainak figyelembevételével úgy állították össze, hogy a hallgatóknak legyen ideje üdülésre és szórakozásra a városi gyógy- és strandfürdőben. Ezenkívül

hangversenyek, táncbemutatók, kirándulások teszik változatosabbá a tanfolyam programját. A Nyári Egyetem beiratkozott

hallgatói nagy kedvezményeket élveznek. A magyar konzulátusok s követségek olcsó vizumot adnak a Nyári Egyetem hallgatóinak. A magyar vasutakon pedig 50 százalékos kedvezménnyel 6 tetszőleges utazásra jogosító jegyfűzetet kapnak, Debrecenben olcsó villamos- és fürdőbérletet válthatnak. Végül egy hetet tölthetnek Budapesten a lehető legkedvezőbb feltételek mellett. A beiratkozás előképzettséghez nincs kötve.

A részvételre vonatkozó bővebb felvilágosítást nyújt a Nyári Egyetem titkársága (Debrecen, Egyetem).

Huszonkettő

Ha sportolni jársz tavasszal, szövetkezz a NÖVENYHARMAT-tal! Ara patikában, boltokban 14 dinár. Zöld dobozban zöld üveg, valódi csak az lehet.

DR. FILIPON CREME a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsírtalan nappali krém. Apoteka Küchler, Vršac. 2474

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal,
Novi Zád, Kr. Petra II. (Futocki put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felolós kiadó: Andreo Dezső
Előfizetés: Eliazko Forenc
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra 25 — dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80 — dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160 — dinár
(kihordó útján 172 din.)
Zsizi svakodnevno — Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszámia:
Beograd, 59 754. Zagreb, 46 692

— Elnök ur, méltóztassék felőrní a pecséteket!

Az elnök megtette s visszanyújtotta a borítékot Lámpássynak.

— Most föl fogom olvasni a báróné végrendeletét. — mondta az ügyvéd s már olvasta is:

»A Mindenható Isten nevében, aki bármely pillanatban elszólíthat a földi életből, arra az esetre, ha hirtelen halállal kimulnék, ezennel végintézkedést teszek vagyonomról.«

— Mikor keletkezett ez az állítólagos végrendelet? — kérdezte a báró.

— Ilyen hangu kérdésre nem válaszolok, — jelentette ki érelyesen az ügyvéd.

A báró alig tudta visszafojtani indulatát.

— Uram, ön az én házámban van!

— Azt majd a végén látjuk meg, kinék a házában vagyok! — vetette oda az ügyvéd.

A báró elképedve meredt rá. Lehetséges volna, hogy minden számítása meghiusul?

Az ügyvéd most folytatta a végrendelet fölolvását. A báróné rendre felsorolta birtokait, házait, értékpapírjait, ékszereit, arany- és ezüstkészleteit, betétjeit, a pesti palotának, a budai villának és vidéki kastélyának berendezéseit, műkincseit, — úgy, hogy a jelen voltak csodálkozva kiáltottak föl e rendkívüli gazdagság hallatára.

Lámpássy emelt hangon olvasta

Izgalmos történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

(27)

tovább:

»Lelki és szellemi képességem teljes birtokában, — amiről három szakorvos idemellékelt bizonyítványa tanuskodik, — de meg természet törvénye szerint is itt felsorolt és még bárhol található összes vagyonom kizárólagos örökösévé egyetlen fiamat, báró Mal'óry Emilt nevezem meg. Amíg ő nagykorúságát eléri, vagyonom jövedelmének egy tizedrésze, mint neveltetési költség férjem, Mal'óry Zdenkó kezéhez fizetessék ki, a többi kilenczted pedig a tőkéhez csatolassék. Abban az esetben, ha fiam előbb elhaláloznék, vagyonom az alatt felsorolt jövedelmekre fordítandó.«

Mindenki a báróra nézett, akit ez a végrendelet egyszerűen kitaszított a nagy gazdagságból.

— Készen van? — kérdezte a báró dühtől elfulladt hangon.

— Még nem egészen, — felelte az ügyvéd s tovább olvasta:

»Az esetben, ha fiam nem atyja házában neveltetnék, férjemnek a

»A bünösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

jövedelem tiz százalékát nem szabad kifizetni.«

— Készen van végre? — förmédt rá ismét a báró.

— Még csak egy pont van hátra, — szólt Lámpássy s emelt hangon folytatta:

»Végrendeletem végrehajtójává s a hagyaték egyedüli jogos kezelőjévé dr. Lámpássy Nándor ügyvédet nevezem ki.«

Az ügyvéd itt átnyújtotta a végrendeletet az elnöknek s visszafüjt helyére.

Reims grófné nem tudta tovább kitarítani. Elfeledkezve háziaszonyhelyettesi föladatáról, halkán eltávozott a szalónból s lóhalálában a szép Elizhez sietett, hogy a rettenetes hírt elsőnek közölhesse vele.

A báró úgy ahogy visszanyverte önuralmát és élesen mondta:

— Ez a végrendelet hamis! Följelentést teszek az ismeretlen hamisítók és csalók ellen!

— Alig lehet szó hamisításról,

báró ur, — mondta az elnök. — Az aláírás valódi: Lámpássy közjegyző hitelesítette s itt van öt kifogástalan tanu aláírása is.

— Mikor kelt ez a ... végrendelet?

— Két nappal a báróné halála előtt.

— A báróné akkor elmebeteg volt! — kiáltotta a báró.

— Azt önnek bizonyítania kell! — mondták a bíróság tagjai.

— Az módomban van, orvosaim által, akik a bárónét ugyanabban az időben megvizsgálták. Két orvos tanuskodik róla.

— Kárbaveszett fáradozás, — szólt közbe Lámpássy. — Itt három orvos tanusítja, hogy a báróné a végrendeletkezés idejében szellemileg teljesen ép volt. — Egyébként báró ur, figyelmeztetem, hogy a báróné halála előtt értesültem bizonyos dolgokról, amelyek szellőztetése önnek lehet legkevésbé kellemes...

A báró az asztalba kapaszkodott, hogy meg ne tántorodjék. De hamar összeszedte magát, erőltetetten mosolygott és Brandis doktorhoz fordulva, így szólt:

— Nos, tisztelt főorvos ur, ön éppen föl akarta venni elmebetegosztályára a szegény bárónét. Igaz ez?

A gyűlölet szikrája lobogott föl az orvos szemében. Most visszamemlékezett a gyalázatos bánásmódra, amelyben a báró legutóbb részesítette. Metsző gunnyai mondotta:

(Folytatjuk)